

AGENDA 6.2: MAKLUM BALAS PIHAK BERKEPENTINGAN

1. Tujuan

Laporan Maklum balas Pihak Berkepentingan Tahun dikemukakan bagi mendapatkan perhatian dan pertimbangan Mesyuarat Kajian Semakan Pengurusan Universiti berhubung dapanan Kajian Laporan Pengesahan Graduan Tahun 2016.

2. Latar Belakang

UPM telah menentukan pihak berkepentingan yang relevan dengan SPK dan mengenalpasti keperluan mereka yang relevan terhadap SPK UPM, bagi memastikan produk dan perkhidmatan dapat disediakan secara konsisten serta memenuhi keperluan pelanggan dan perundangan.

Pihak berkepentingan yang relevan dengan SPK dan keperluan mereka yang relevan akan dipantau dan disemak secara berkala. Pihak berkepentingan yang relevan dengan SPK dan keperluan mereka yang relevan terhadap SPK UPM telah dikenalpasti sebagaimana di **Lampiran 1A**

Walau bagaimanapun, bagi laporan ini akan memfokuskan keperluan majikan dengan kerelevan bidang pengajian dan kerjaya pelajar. Maklumat yang diperolehi daripada Kajian Laporan Pengesahan Graduan Tahun 2016 dapat menilai sejauh mana keberkesanan aktiviti dan juga program pengajian universiti untuk kebolehpasaran graduan UPM selepas tamat pengajian.

Dapanan Kajian Laporan Pengesahan Graduan Tahun 2016 telah menunjukkan UPM berjaya mengekalkan kecemerlangan dalam tahap kebolehpasaran graduan, iaitu 83.5 peratus sehingga Disember 2016. Pencapaian ini jelas membuktikan bahawa graduan UPM tidak mempunyai masalah untuk mendapatkan pekerjaan selepas menamatkan pengajian.

3. Pengenalan

Laporan Kajian Pengesahan Graduan UPM 2016 telah dijadikan sebagai sumber rujukan dan informasi kepada maklumbalas keperluan majikan. Hasil kaji selidik ini telah dijalankan kepada graduan UPM pada Konvokesyen ke-40 UPM yang telah berlangsung pada 22 – 25 Oktober 2016.

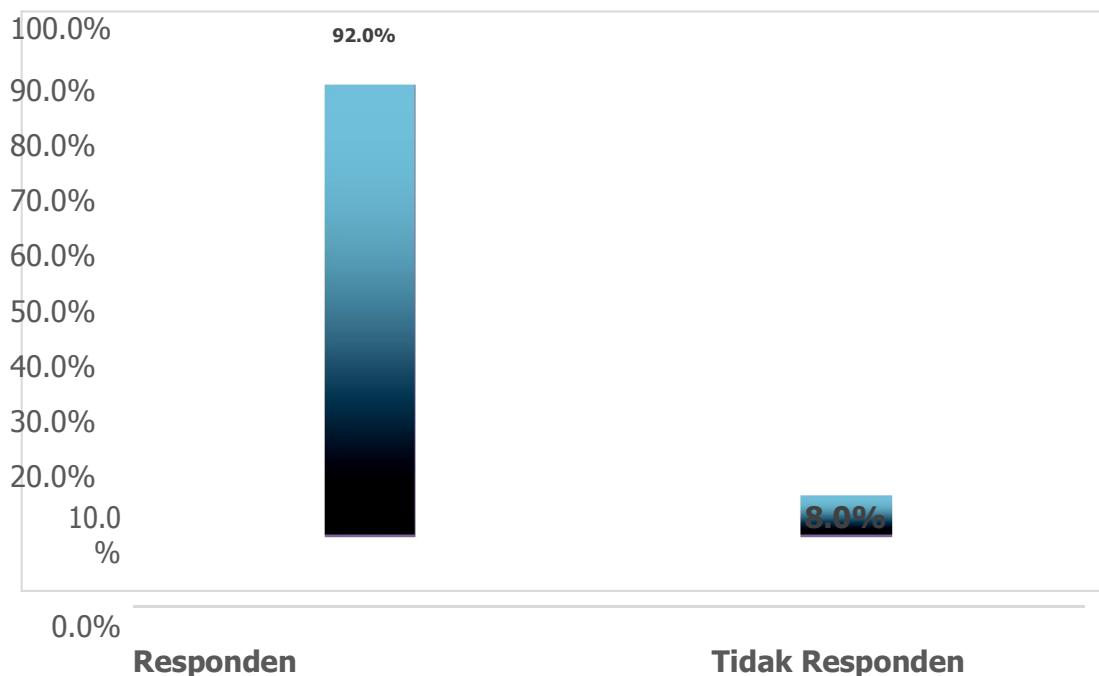
Soalan-soalan di dalam Kajian Pengesahan Graduan UPM 2016 telah disediakan oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT). Kajian ini bertujuan untuk menentukan kadar kebolehpasaran graduan universiti. Laporan kajian ini akan menerangkan status graduan sama ada mereka telah bekerja, menyambung pengajian, menunggu penempatan, menghadiri kursus kemahiran diri atau tidak bekerja.

Data kajian ini diperoleh daripada graduan yang telah tamat pengajian yang hadir pada minggu konvokesyen. Bagi tahun 2016, kadar responden bagi kajian adalah 92.0% (n=6,624). Tujuan kajian dilakukan adalah untuk meningkatkan kadar responden kajian dan kaedah ini diguna oleh semua universiti atas dasar pelarasan tempoh kajian yang diarahkan oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT).

Laporan ini juga dibahagikan kepada beberapa bahagian melalui populasi kajian, skop laporan, dapatan kajian kerelevan program pengajian, cadangan penambah baikan dan syor.

4. Populasi Kajian

Mengikut Rajah 1, jumlah graduan Universiti Putra Malaysia (UPM) untuk Konvokesyen ke-40 yang telah diadakan pada 22 - 25 Oktober 2016 adalah seramai 7,197. Hanya 92.0% (n=6,624) daripada jumlah graduan tersebut yang telah menjadi responden Kajian Pengesahan Graduan 2016.

Rajah 1 : Populasi Kajian

5. Skop laporan

Laporan ini hanya akan memfokuskan kepada skop dapatan kerelevan program pengajian dengan kerjaya mengikut program yang di tawarkan oleh setiap fakulti pada tahun 2016. Penumpuan dapatan kajian ini dengan menambil kira pandangan responden yang telah bekerja dengan majikan.

6. Dapatan kajian mengikut Fakulti

6.1 Fakulti Pertanian

Jadual 1 menerangkan sejauh mana program pengajian membantu dalam pekerjaan graduan. Seramai 66 orang graduan (43.1%) menyatakan program pengajian membantu, manakala seramai 49 orang graduan (32%) menyatakan program pengajian amat membantu dalam pekerjaan sekarang. Akan tetapi, seramai 10 orang graduan (6.5%) telah menyatakan bahawa program pengajian amat tidak membantu dalam pekerjaan sekarang. Secara umum, majoriti graduan masih mengakui bahawa program sedia ada di Fakulti Pertanian masih lagi relevan untuk pasaran kerja, terutamanya program Sains (Perniagaantani).

Jadual 1 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FP dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FP	Bacelor Pertanian (Akuakultur)	4	4	5	2	15
		26.7%	26.7%	33.3%	13.3%	100.0%
	Bacelor Pertanian (Sains ternakan)	1	3	12	15	31
		3.2%	9.7%	38.7%	48.4%	100.0%
	bacelor Sains (Perniagaantani)	2	5	13	6	26
		7.7%	19.2%	50.0%	23.1%	100.0%
	Bacelor sains hortikultur	1	5	9	7	22
		4.5%	22.7%	40.9%	31.8%	100.0%
	bacelor sains pertanian	2	11	27	19	59
		3.4%	18.6%	45.8%	32.2%	100.0%
	Jumlah	10	28	66	49	153
		6.5%	18.3%	43.1%	32.0%	100.0%

Peratusan graduan FP yang berjaya mendapat pekerjaan adalah baik. Bagaimana pun indikator ini masih jauh dari sasaran 80% kebolehpasaran graduan. Dari aspek kerelevan program pengajian yang ditawarkan, para graduan masih mengakui bahawa ilmu pengajian yang diperoleh membantu mereka dalam kerjaya.

6.2 Fakulti Perhutanan

Jadual 2 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 35 orang graduan (53.8%) menyatakan bahawa program pengajian banyak membantu mereka dalam pekerjaan. Graduan fakulti ini mengakui bahawa program pengajian yang diikuti dalam kampus adalah sesuai dan membantu mereka dalam dunia pekerjaan.

Jadual 2 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FH dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan Dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FH	Bachelors Sains Perhutanan	0	6	11	9	26
		0.0%	23.1%	42.3%	34.6%	100.0%
	Bachelors Sains Taman dan Rekreasi	1	2	14	5	22
		4.5%	9.1%	63.6%	22.7%	100.0%
	Bachelors Sains Teknologi Kayu - Pengurusan Industri Perkayuan	0	0	1	1	2
		0.0%	0.0%	50.0%	50.0%	100.0%
	Bachelors Sains Teknologi Kayu - Teknologi Biokomposit	0	5	9	1	15
	0.0%	33.3%	60.0%	6.7%	100.0%	
	Jumlah	1	13	35	16	65
		1.5%	20.0%	53.8%	24.6%	100.0%

Sesuatu yang positif tentang graduan fakulti ini, mereka mendapat pekerjaan dalam jangka masa relative cepat. Indikator ini memberi petanda graduan FP tidak menunggu terlalu lama untuk mendapat pekerjaan. Para graduan masih mengakui bahawa ilmu pengajian yang diperoleh membantu mereka dalam kerjaya.

6.3 Fakulti Perubatan Veterinar

Jadual 3 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa majoriti graduan menyatakan bahawa program pengajian banyak membantu mereka dalam pekerjaan. Oleh itu, berdasarkan pandangan graduan dalam kajian ini, kandungan program pengajian Doktor Perubatan Veterinar masih relevan dengan pasaran.

Jadual 3 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FPV dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian			Jumlah
		Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FPV	Doktor Perubatan Veterinar	3	18	56	77
		3.9%	23.4%	72.7%	100.0%
	Jumlah	3	18	56	77
		3.9%	23.4%	72.7%	100.0%

Graduan fakulti ini telah mendapat pekerjaan pada kadar yang baik dan sesuai dengan profesi mereka. Ramai dalam kalangan mereka yang bekerja dengan pihak swasta dan melaksanakan usaha sendiri, malah tempoh mereka mendapat pekerjaan adalah singkat. Graduan ini juga mengakui bahawa program pengajian yang diikuti semasa di kampus adalah bersesuaian dengan kehendak pasaran kerana amat membantu mereka dalam kerjaya masing-masing.

6.4 Fakulti Ekonomi dan Pengurusan

Jadual 4 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 101 orang graduan (67.3%) menyatakan bahawa program pengajian banyak membantu mereka dalam pekerjaan. Taburan menunjukkan graduan ini berpendapat bahawa program pengajian yang pernah mereka ikuti hanya ditahap membantu dan sangat kurang sekali yang menyatakan amat membantu. Malah, untuk program Bachelor Ekonomi-Ekonomi Pembangunan, terdapat graduan yang menyatakan bidang pengajian mereka tidak membantu (66.7%).

Jadual 4 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FEP dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FEP	Bachelor Ekonomi - Ekonomi Kewangan	1	2	17	4	24
		4.2%	8.3%	70.8%	16.7%	100.0%
	Bachelor Ekonomi - Ekonomi Pembangunan	0	2	1	0	3
		0.0%	66.7%	33.3%	0.0%	100.0%
	Bachelor Ekonomi - Ekonomi Sumber dan Alam Sekitar	0	0	2	1	3
		0.0%	0.0%	66.7%	33.3%	100.0%
	Bachelor Ekonomi - Perdagangan dan Kewangan Antarabangsa	0	4	7	4	15
		0.0%	26.7%	46.7%	26.7%	100.0%
	Bachelor Pentadbiran Perniagaan - Keusahawanan	0	0	7	2	9
		0.0%	0.0%	77.8%	22.2%	100.0%
	Bachelor Pentadbiran Perniagaan - Kewangan	0	1	11	2	14
		0.0%	7.1%	78.6%	14.3%	100.0%
	Bachelor Pentadbiran Perniagaan - Pemasaran	0	0	3	1	4
		0.0%	0.0%	75.0%	25.0%	100.0%
	Bachelor Pentadbiran Perniagaan - Pengurusan Hospitaliti dan Rekreasi	0	1	4	1	6
		0.0%	16.7%	66.7%	16.7%	100.0%
	Bachelor Pentadbiran Perniagaan - Pengurusan Sumber Manusia	0	0	13	1	14
		0.0%	0.0%	92.9%	7.1%	100.0%
	Bachelor Pentadbiran Perniagaan - Perniagaan Antarabangsa	0	1	3	1	5
		0.0%	20.0%	60.0%	20.0%	100.0%
	Bachelor Perakaunan	0	4	33	16	53
		0.0%	7.5%	62.3%	30.2%	100.0%
	Jumlah	1	15	101	33	150
		.7%	10.0%	67.3%	22.0%	100.0%

Secara umum, keseluruhan graduan fakulti ini belum mencapai tahap 80% mendapat pekerjaan. Bagaimana pun terdapat Program Bachelor Pentadbiran Perniagaan – Kewangan lebih laku di pasaran kerjaya berbanding program lain. Dari segi sektor pekerjaan, program Bachelor Pentadbiran Perniagaan - Pengurusan Hospitaliti dan Rekreasi lebih menonjol terlibat dalam sektor swasta multi-nasional. Pendapatan bulanan yang diterima oleh graduan ini secara relatifnya adalah agak rendah berbanding kos sara hidup dalam konteks sekarang. Terdapat para graduan (walau pun sedikit) Bachelor Ekonomi-Ekonomi Pembangunan menyatakan bahawa program pengajian mereka tidak membantu mereka dalam konteks kerjaya. Oleh itu, fakulti wajar mengambil perhatian terhadap kerelevan program ini.

6.5 Fakulti Kejuruteraan

Jadual 5 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 108 orang graduan (57.8%) menyatakan bahawa program pengajian banyak membantu mereka dalam pekerjaan. Graduan Bacelor Kejuruteraan (Kimia) paling ramai berpendangan bahawa program yang mereka ikuti di fakulti ini membantu mereka dalam pekerjaan.

Jadual 5 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FK dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FK	Bacelor Kejuruteraan (Aeroangkasa)	2 18.2%	3 27.3%	3 27.3%	3 27.3%	11 100.0%
	Bacelor Kejuruteraan (Awam)	0 0.0%	1 3.2%	17 54.8%	13 41.9%	31 100.0%
	Bacelor Kejuruteraan (Elektrik dan Elektronik)	0 0.0%	4 23.5%	11 64.7%	2 11.8%	17 100.0%
	Bacelor Kejuruteraan (kimia)	0 0.0%	3 13.6%	18 81.8%	1 4.5%	22 100.0%
	Bacelor Kejuruteraan (Mekanikal)	0 0.0%	2 9.5%	11 52.4%	8 38.1%	21 100.0%
	Bacelor kejuruteraan (Pertanian dan Biosistem)	2 6.7%	4 13.3%	18 60.0%	6 20.0%	30 100.0%
	Bacelor Kejuruteraan (Proses dan Makanan)	1 3.6%	7 25.0%	14 50.0%	6 21.4%	28 100.0%
	Bacelor Kejuruteraan (Sistem Komputer dan Komunikasi)	0 0.0%	2 7.4%	16 59.3%	9 33.3%	27 100.0%
	Jumlah		5 2.7%	26 13.9%	108 57.8%	48 25.7%

Secara keseluruhan, Graduan mengakui bahawa kursus yang dipelajari membantu mereka dalam kerjaya. Bagaimana pun, masih agak ramai graduan ini yang belum bekerja kerana sedang berusaha mendapatkan pekerjaan yang bersesuaian dengan kelulusan mereka.

6.6 Fakulti Pengajian Pendidikan

Fakulti	Program Pengajian	Taraf Pekerjaan					Jumlah
		Tetap	Kontrak	Sementara	Bekerja sendiri	Bekerja dengan keluarga	
FPP	Bachelors Pendidikan (Bimbingan dan Kaunseling)	0	0	8	1	0	9
		0.0%	0.0%	88.9%	11.1%	0.0%	100.0%
	Bachelors Pendidikan (Pendidikan Jasmani)	1	2	7	0	1	11
		9.1%	18.2%	63.6%	0.0%	9.1%	100.0%
	Bachelors Pendidikan (Pengajaran Bahasa Inggeris Sebagai Bahasa Kedua)	2	9	4	0	1	16
		12.5%	56.3%	25.0%	0.0%	6.3%	100.0%
	Bachelors Pendidikan (Pengajaran Bahasa Malaysia Sebagai Bahasa Pertama)	0	2	5	0	1	8
		0.0%	25.0%	62.5%	0.0%	12.5%	100.0%
	Bachelors Pendidikan (Sains Pertanian)	0	2	8	0	0	10
		0.0%	20.0%	80.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Bachelors Pendidikan (Sains Rumahtangga)	0	4	8	1	1	14
		0.0%	28.6%	57.1%	7.1%	7.1%	100.0%
	Bachelors Sains (Pembangunan Sumber Manusia)	8	7	7	1	1	24
		33.3%	29.2%	29.2%	4.2%	4.2%	100.0%
	Diploma Belia Dalam Kerja Pembangunan	3	0	0	0	0	3
		100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
	Jumlah	14	26	47	3	5	95
		14.7%	27.4%	49.5%	3.2%	5.3%	100.0%

Dapat dirumuskan, kajian ini mendapati graduan fakulti ini tidak menjurus kepada pekerjaan bidang pendidikan semata-mata, sebaliknya turut bekerja dalam sektor lain seperti aktiviti perkhidmatan lain dan perdagangan jual borong dan jual Runcit dan pemberian kenderaan. Sehingga ada dalam kalangan mereka mendapat jumlah gaji yang rendah. Dari aspek graduan yang belum mendapat pekerjaan, ramai dalam kalangan mereka masih mencari pekerjaan.

6.7 Fakulti Sains

Jadual 7 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 64 orang graduan (48.5%) menyatakan bahawa program pengajian membantu mereka dalam pekerjaan. Separuh daripada graduan Bacelor Sains (Kepujian) - Kimia Perindustrian, menyatakan pengetahuan mereka tidak dan amat tidak membantu kerjaya mereka (50.0%).

Jadual 7 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FS dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FS	Bacelor Sains (kepujian) - Biologi	1 6.3%	5 31.3%	6 37.5%	4 25.0%	16 100.0%
	Bacelor Sains (kepujian) - Fizik	0 0.0%	3 25.0%	6 50.0%	3 25.0%	12 100.0%
	Bacelor Sains (Kepujian) - Kimia	1 9.1%	2 18.2%	4 36.4%	4 36.4%	11 100.0%
	Bacelor Sains (Kepujian) - Kimia Perindustrian	- 10.0%	2 40.0%	7 35.0%	3 15.0%	20 100.0%
	Bacelor Sains (Kepujian) - Kimia Petroleum	- 0.0%	0 25.0%	5 60.0%	3 15.0%	20 100.0%
	Bacelor Sains (Kepujian) - Matematik	- 7.7%	1 7.7%	9 69.2%	2 15.4%	13 100.0%
	Bacelor Sains (Kepujian) - Sains Bahan	- 15.4%	2 30.8%	4 46.2%	1 7.7%	13 100.0%
	Bacelor Sains (Kepujian) - Sains Instrumentasi	- 9.1%	1 45.5%	5 36.4%	1 9.1%	11 100.0%
	Bacelor Sains (Kepujian) - Statistik	- 0.0%	0 25.0%	4 62.5%	2 12.5%	16 100.0%
	Jumlah		8 6.1%	37 28.0%	64 48.5%	23 17.4%

6.8 Fakulti Sains dan Teknologi Makanan

Jadual 8 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 54 orang graduan (77.2%) menyatakan bahawa program pengajian telah amat membantu mereka dalam pekerjaan. Bagaimanapun seramai 10 orang (29.4%) graduan program Bacelor Sains dan Teknologi Makanan menyatakan bidang pengajian mereka masih tidak dan amat tidak membantu kerjaya mereka.

Jadual 8 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FSTM dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FSTM	Bachelor Sains (Pengajian Makanan) - Pengurusan Makanan	0 0.0%	5 21.7%	12 52.2%	6 26.1%	23 100.0%
	Bachelor Sains (Pengurusan Perkhidmatan Makanan)	1 7.7%	0 0.0%	7 53.8%	5 38.5%	13 100.0%
	Bachelor Sains dan Teknologi Makanan	2 5.9%	8 23.5%	8 23.5%	16 47.1%	34 100.0%
	Jumlah	3 4.3%	13 18.6%	27 38.6%	27 38.6%	70 100.0%

6.9 Fakulti Ekologi Manusia

Jadual 9 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 50 orang graduan (52.6%) menyatakan bahawa program pengajian membantu mereka dalam pekerjaan. Tetapi masih terdapat graduan program Bachelor Pengajian Pengguna (29.6%) dan Bachelor Sains (Pembangunan Manusia dan Pengurusan (30.0%) mengakui program mereka tidak membantu kerjaya masing-masing.

Jadual 9 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FEM dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian			Jumlah
		Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FEM	Bachelor Muzik (Persembahan Muzik)	0 0.0%	4 44.4%	5 55.6%	9 100.0%
	Bachelor Pengajian Pengguna	8 29.6%	12 44.4%	7 25.9%	27 100.0%
		6 30.0%	12 60.0%	2 10.0%	20 100.0%
	Bachelor Sains (Pembangunan Manusia dan Pengurusan)	4 33.3%	7 58.3%	1 8.3%	12 100.0%
		4 33.3%	15 58.3%	8 8.3%	27 100.0%

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah	
		Tidak Membantu		Amat Membantu			
	Manusia)	14.8%	55.6%	29.6%	100.0%		
		22	50	23	95		
	Jumlah	23.2%	52.6%	24.2%	100.0%		

Graduan fakulti ini tidak cenderung bekerja dengan agensi kerajaan kerana ramai mereka terlibat dengan pihak swasta tempatan walaupun gaji yang diterima diantara kurang daripada RM2500. Graduan ini mendapat pekerjaan dari sumber rakan dan keluarga kerana individu ini adalah pihak yang paling mudah dan segera untuk mendapatkan maklumat pekerjaan berbanding agensi mencari pekerjaan yang lain kecuali internet. Manakala graduan yang belum mendapat pekerjaan juga agak ramai kerana sebahagian besar dari mereka masih di peringkat mencari pekerjaan.

6.10 Fakulti Bahasa Moden Dan Komunikasi

Jadual 10 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 76 orang graduan (36.2%) menyatakan bahawa program pengajian amat membantu mereka dalam pekerjaan. Ini bermakna, kebanyakan program pengajian di fakulti ini dianggap relevan oleh graduan ini dengan kerjaya masing-masing.

Jadual 10 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FBMK dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah	
		Amat Tidak Membantu		Membantu			
	Bachelor Komunikasi - Kewartawanan	0	1	7	2	10	
		0.0%	10.0%	70.0%	20.0%	100.0%	
	Bachelor Komunikasi - Komunikasi Kemanusiaan	0	2	3	6	11	
		0.0%	18.2%	27.3%	54.5%	100.0%	
	Bachelor Komunikasi - Komunikasi Korporat	0	2	9	5	16	
		0.0%	12.5%	56.3%	31.3%	100.0%	
	Bachelor Komunikasi - Penyiaran	0	2	7	4	13	
		0.0%	15.4%	53.8%	30.8%	100.0%	
	Bachelor Sastera (Bahasa Asing) - Bahasa Arab	0	1	14	12	27	

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian					Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	Jumlah	
FBMK		0.0%	3.7%	51.9%	44.4%	100.0%	
	Bachelor Sastera (Bahasa Asing) - Bahasa Jerman	0	6	4	2	12	
	Bachelor Sastera (Bahasa Asing) - Bahasa Mandarin	1	5	9	8	23	
	Bachelor Sastera (Bahasa Asing) - Bahasa Perancis	4.3%	21.7%	39.1%	34.8%	100.0%	
	Bachelor Sastera (Bahasa dan Linguistik Melayu)	2	5	9	8	24	
	Bachelor Sastera (Bahasa Inggeris)	0	4	13	13	30	
	Bachelor Sastera (Kesusasteraan Inggeris)	0.0%	13.3%	43.3%	43.3%	100.0%	
	Bachelor Sastera (Kesusasteraan Melayu)	0	2	5	7	14	
		5	38	91	76	210	
	Jumlah	2.4%	18.1%	43.3%	36.2%	100.0%	

Kajian memberi gambaran bahawa separuh dari graduan fakulti ini mendapat pekerjaan sama ada sebagai pekerja tetap, kontrak dan sementara. Bagaimana pun jumlah graduan yang belum bekerja juga agak ramai. Ramai kalangan graduan ini bekerja di sektor pendidikan walau pun mereka tidak memiliki ijazah rasmi dalam bidang tersebut, malah terdapat graduan berkerja di bidang perkeranian sokongan. Ini memberi gambaran bahawa graduan fakulti ini agak kurang mendapat kerja sesuai dengan bidang pengkhususan yang diikuti semasa berada di kampus.

6.11 Fakulti Rekabentuk dan Seinibina

Jadual 11 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 45 orang graduan (53.6%) menyatakan bahawa program pengajian amat membantu mereka dalam pekerjaan.

Jadual 11 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FRSB dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FRSB	Bachelor Reka Bentuk (Reka Bentuk Perindustrian)	0 0.0%	2 10.0%	5 25.0%	13 65.0%	20 100.0%
	Bachelor Sains Seni Bina	0 0.0%	1 4.2%	10 41.7%	13 54.2%	24 100.0%
	Bachelor Senibina	1 6.7%	0 0.0%	5 33.3%	9 60.0%	15 100.0%
	Bachelor Senibina Landskap	1 4.0%	6 24.0%	8 32.0%	10 40.0%	25 100.0%
	Jumlah	2 2.4%	9 10.7%	28 33.3%	45 53.6%	84 100.0%

Dapat dirumuskan bahawa graduan fakulti ini agak ramai mendapat pekerjaan yang tetap dengan jumlah gaji bulanan sesuai dengan kelayakan mereka. Ramai dalam kalangan mereka juga bekerja dengan pihak swasta tempatan dan multi-nasional. Ini memberi petanda bahawa graduan ini mendapat sambutan dari pihak bukan agensi kerajaan kerana faktor kerelevan program ini dengan keperluan pasaran kerja seperti yang diakui oleh graduan sendiri. Selain itu, bagi graduan yang menyambung pengajian merupakan mereka yang amat menyedari kepentingan ilmu yang lebih mendalam dan untuk meningkat status mereka demi kerjaya masa depan.

6.12 Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan

Jadual 12 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 60 orang graduan (56.1%) menyatakan bahawa program pengajian membantu mereka dalam pekerjaan. Graduan ini mengakui bahawa program pengajian mereka di fakulti ini adalah relevan dengan kerjaya masing-masing.

Jadual 12 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FPSK dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FPSK	Bachelor Kejururawatan	0	1	6	0	7
		0.0%	14.3%	85.7%	0.0%	100.0%
	Bachelor Sains (Dietetik)	0	0	6	3	9
		0.0%	0.0%	66.7%	33.3%	100.0%
	Bachelor Sains (Kesihatan Persekitaran dan Pekerjaan)	0	0	11	8	19
	Bachelor Sains (Pemakanan dan Kesihatan Komuniti)	0.0%	0.0%	57.9%	42.1%	100.0%
		0	4	17	7	28
	Bachelor Sains (Sains Bioperubatan)	2	7	5	4	18
		11.1%	38.9%	27.8%	22.2%	100.0%
	Doktor Perubatan	3	1	15	7	26
		11.5%	3.8%	57.7%	26.9%	100.0%
	Jumlah	5	13	60	29	107
		4.7%	12.1%	56.1%	27.1%	100.0%

Secara umum graduan fakulti ini masih ramai yang sedang menunggu penempatan kerja ketika kajian ini sedang dijalankan. Bagaimana pun graduan Doktor Perubatan kebanyakannya telah bekerja di agensi kerajaan dengan gaji yang bersesuaian dengan kelayakan mereka. Sebaliknya graduan Bachelor Kejururawatan lebih tertumpu kepada bekerja sementara dan kontrak di agensi Pertubuhan Bukan Kerajaan. Graduan yang telah bekerja menyatakan bahawa mereka mendapat kerja melalui saluran keluarga dan rakan sejurus menamatkan pengajian. Mereka juga berpendapat bahawa pengetahuan dari program pengajian yang telah mereka ikuti masih relevan dan membantu kerjaya mereka.

6.13 Fakulti Sains Komputer dan Teknologi Maklumat

Jadual 13 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 55 orang graduan (50.9%) menyatakan bahawa program pengajian membantu mereka dalam pekerjaan. Secara umum, data ini menunjukkan bahawa program yang ditawarkan oleh fakulti ini adalah masih relevan dengan keperluan pasaran.

Jadual 13 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FSSTM dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FSSTM	Bachelor Sains Komputer - Kejuruteraan Perisian	1 3.4%	3 10.3%	20 69.0%	5 17.2%	29 100.0%
	Bachelor Sains Komputer - Multimedia	0 0.0%	4 20.0%	12 60.0%	4 20.0%	20 100.0%
	Bachelor Sains Komputer - Rangkaian Komputer	3 9.4%	4 12.5%	11 34.4%	14 43.8%	32 100.0%
	Bachelor Sains Komputer - Sistem Komputer	0 0.0%	2 7.4%	12 44.4%	13 48.1%	27 100.0%
	Jumlah	4 3.7%	13 12.0%	55 50.9%	36 33.3%	108 100.0%

Graduan fakulti ini lebih ramai mendapat pekerjaan berbanding yang belum bekerja. Kebanyakan mereka bekerja dengan agensi swasta tempat dan multi-nasional sebagai pekerja tetap, kontrak dan sementara dengan gaji yang agak baik. Graduan ini juga bekerja di sektor yang relevan dengan pengajian mereka dan mengakui bahawa program pengajian mereka itu sangat membantu mereka dalam meningkatkan kerjaya masing-masing.

6.14 Fakulti Bioteknologi dan Sains Biomolekul

Jadual 14 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 30 orang (57.7%) graduan ini mengakui bahawa program pengajian mereka dapat membantu kerjaya masing-masing. Tetapi sejumlah 22 orang (42.3%) lagi memaklumkan bahawa program mereka tidak membantu kerjaya, terutama pengakuan graduan program Bachelors Sains (Kepujian) Biokimia (8 orang).

Jadual 14 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FBSB dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
		Membantu				
FBSB	Bachelor Sains (Bioteknologi)	0	0	1	0	1
		0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
	Bachelor Sains (Kepujian)	1	4	6	0	11
	(Biologi Sel dan Molekul)	9.1%	36.4%	54.5%	0.0%	100.0%
	Bachelor Sains (Kepujian)	2	8	5	3	18
	Biokimia	11.1%	44.4%	27.8%	16.7%	100.0%
	Bachelor Sains (Kepujian)	2	4	9	0	15
	Bioteknologi	13.3%	26.7%	60.0%	0.0%	100.0%
	Bachelor Sains (Kepujian)	0	1	4	2	7
	Mikrobiologi	0.0%	14.3%	57.1%	28.6%	100.0%
Jumlah		5	17	25	5	52
		9.6%	32.7%	48.1%	9.6%	100.0%

Secara umum, graduan yang bekerja dan belum bekerja untuk fakulti ini adalah hampir sama. Bagaimana pun graduan yang bekerja agak kurang menjurus kepada bidang pengajian yang pernah pelajari di universiti. Malah ramai dalam kalangan mempunyai status pekerjaan kontrak dan sementara di agensi swasta tempatan dengan gaji yang relatif rendah. Manakala graduan yang tidak mendapat sebarang pekerjaan pula lebih ramai tidak menggunakan saluran rakan dan keluarga untuk mendapatkan kerja berbanding graduan yang telah bekerja. Dapat disimpulkan, graduan fakulti ini masih jauh mencapai sasaran 80% kebolehpasaran graduan.

6.15 Fakulti Pengajian Alam Sekitar

Jadual 15 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 18 orang graduan (40.9%) menyatakan bahawa program pengajian membantu mereka dalam pekerjaan.

Jadual 15 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FPAS dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
FPAS	Bachelor Pengurusan Alam Sekitar	0	4	7	3	14
		0.0%	28.6%	50.0%	21.4%	100.0%
	Bachelor Sains dan Teknologi Alam Sekitar	1	6	11	12	30
		3.3%	20.0%	36.7%	40.0%	100.0%
	Jumlah	1	10	18	15	44
		2.3%	22.7%	40.9%	34.1%	100.0%

Kajian ini merumuskan bahawa jumlah graduan fakulti ini yang bekerja dan tidak bekerja adalah tidak berbeza dengan ketara. Hanya graduan Bachelor Sains dan Teknologi Alam sekitar yang ramai mendapat pekerjaan dan berstatus tetap dan kontrak, terutamanya di agensi swasta tempatan. Terdapat sebilangan graduan ini mendapat tawaran pekerjaan semasa menjalani latihan industri dan dalam tempoh relatif cepat. Bagi graduan yang belum bekerja pula, mereka mengakui bahawa sekarang (dalam tempoh kajian ini dibuat) mereka sedang giat mencari pekerjaan di Internet dan Job Malaysia.

6.16 Fakulti Sains Pertanian dan Makanan

Jadual 16 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 44 orang graduan (46.8%) menyatakan bahawa program pengajian membantu mereka dalam pekerjaan. Dapat dirumuskan melalui kajian ini bahawa graduan ini mengakui program pengajian mereka adalah relevan dengan pasaran kerja.

Jadual 16 : Kerelevan Program Pengajian Graduan FSPM dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Membantu	Amat Membantu	
	Bachelor Sains Bioindustri	1	1	3	6	11
		9.1%	9.1%	27.3%	54.5%	100.0%
	Diploma Kejuruteraan Pertanian	0	0	3	0	3
		0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	100.0%
	Diploma Kesihatan Haiwan dan Peternakan	1	1	3	6	11
		9.1%	9.1%	27.3%	54.5%	100.0%
	Diploma Pengurusan	2	4	12	4	22

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Memban tu	Amat Membantu	
FSPM (KAMPU S BINTUL U)	Perladangan Makanan	9.1%	18.2%	54.5%	18.2%	100.0%
	Diploma Perhutanan	1	1	5	2	9
		11.1%	11.1%	55.6%	22.2%	100.0%
	Diploma Perikanan	0	1	2	1	4
		0.0%	25.0%	50.0%	25.0%	100.0%
	Diploma Perniagaantani	0	2	11	4	17
		0.0%	11.8%	64.7%	23.5%	100.0%
	Diploma Pertanian	2	3	5	7	17
		11.8%	17.6%	29.4%	41.2%	100.0%
	Jumlah	7	13	44	30	94
		7.4%	13.8%	46.8%	31.9%	100.0%

Secara keseluruhan, hanya segelintir sahaja graduan fakulti ini yang bekerja berbanding yang tidak bekerja. Bagaimana pun, sebenarnya separuh dari mereka melanjutkan pengajian ke peringkat yang lebih tinggi kerana ingin meningkatkan kelayakan akademik. Bagi graduan yang belum bekerja, mereka masih terus berusaha mendapatkan pekerjaan melalui saluran internet dan Job Malaysia. Graduan ini juga mengakui bahawa program pengajian mereka adalah relevan dengan bidang kerjaya mereka.

6.17 Sekolah Pengajian Siswazah

Jadual 17 menerangkan bagaimana program pengajian graduan adalah membantu dalam pekerjaan mereka. Jadual menunjukkan bahawa seramai 597 orang graduan (53%) menyatakan bahawa program pengajian membantu mereka dalam pekerjaan. Manakala seramai 23 orang (2%) menyatakan bahawa program pengajian amat tidak membantu dalam mendapatkan pekerjaan. Boleh dikatakan, graduan ini bersetuju bahawa program yang mereka ikuti mengikut bidang masing-masing masih lagi relevan kerana sejumlah 91.9% mereka mengakui program pengajian mereka membantu dan amat membantu kerjaya mereka.

Jadual 17 : Kerelevan Program Pengajian Graduan SPS dengan Pekerjaan

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Memban tu	Amat Membantu	
SPS	Doktor Falsafah	2 .8%	12 5.0%	68 28.5%	157 65.7%	239 100.0%
		1 50.0%	0 0.0%	1 50.0%	0 0.0%	2 100.0%
	Doktor Kesihatan Awam	4 10.8%	2 5.4%	14 37.8%	17 45.9%	37 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	1 25.0%	3 75.0%	4 100.0%
	Master Alam Sekitar	3 7.7%	2 5.1%	17 43.6%	17 43.6%	39 100.0%
		1 6.3%	0 0.0%	7 43.8%	8 50.0%	16 100.0%
	Master Bahasa Melayu	0 0.0%	0 0.0%	1 25.0%	3 75.0%	4 100.0%
		3 7.7%	2 5.1%	17 43.6%	17 43.6%	39 100.0%
	Master Ekonomi	1 6.3%	0 0.0%	7 43.8%	8 50.0%	16 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	1 7.5%	7 87.5%	8 100.0%
	Master Inovasi Dan Rekabentuk Kejuruteraan	1 6.3%	0 0.0%	7 43.8%	8 50.0%	16 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	1 7.5%	7 87.5%	8 100.0%
	Master Kejuruteraan Air	1 6.3%	1 0.0%	13 42.9%	9 37.5%	24 100.0%
		1 6.3%	1 0.0%	13 42.9%	9 37.5%	24 100.0%
	Master Kejuruteraan Alam Sekitar	1 4.2%	1 4.2%	13 54.2%	9 37.5%	24 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	8 33.3%	4 16.7%	12 100.0%
	Master Kejuruteraan Lebuhraya Dan Pengangkutan	0 0.0%	0 0.0%	8 33.3%	4 16.7%	12 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	19 82.2%	16 72.2%	35 100.0%
	Master Kejuruteraan Sistem Pembuatan	0 0.0%	0 0.0%	19 82.2%	16 72.2%	35 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	10 45.5%	4 22.2%	14 100.0%
	Master Keselamatan Dan Pemastian Kualiti Makanan	0 0.0%	0 0.0%	10 45.5%	4 22.2%	14 100.0%
		1 4.0%	5 20.0%	7 28.0%	12 48.0%	25 100.0%
	Master Keselamatan Proses Dan Pencegahan Kehilangan	0 0.0%	3 15.8%	10 52.6%	6 31.6%	19 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	2 10.5%	3 15.8%	5 25.0%
	Master Kesihatan Awam	0 0.0%	0 0.0%	4 20.0%	6 30.0%	10 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	4 20.0%	3 15.0%	7 70.0%
	Master Kesusasteraan Dunia	0 0.0%	0 0.0%	4 20.0%	3 15.0%	7 70.0%
		0 0.0%	1 5.0%	11 57.1%	18 42.9%	30 100.0%
	Master Komunikasi Korporat	0 0.0%	2 10.0%	3 16.7%	6 33.3%	18 100.0%
		0 0.0%	2 10.0%	3 16.7%	13 72.2%	18 100.0%
	Master Linguistik Terapan	0 0.0%	1 5.0%	11 57.1%	18 42.9%	30 100.0%
		0 0.0%	2 10.0%	3 16.7%	13 72.2%	18 100.0%
	Master Patologi	0 0.0%	0 0.0%	1 14.3%	6 85.7%	7 100.0%
		0 0.0%	0 0.0%	1 14.3%	6 85.7%	7 100.0%
	Master Pembangunan Sumber Manusia	0 0.0%	3 6.4%	18 38.3%	26 55.3%	47 100.0%
		0 0.0%	3 6.4%	18 38.3%	26 55.3%	47 100.0%

Fakulti	Program Pengajian	Relevan dengan Bidang Pengajian				Jumlah
		Amat Tidak Membantu	Tidak Membantu	Memban	Amat Membantu	
Fakulti Sains dan Teknologi	Master Penderiaan Jauh Dan Sistem Maklumat Geografi	1 16.7%	0 0.0%	0 0.0%	5 83.3%	6 100.0%
	Master Pendidikan	0 0.0%	1 1.1%	22 25.0%	65 73.9%	88 100.0%
	Master Pengurusan Air	0 0.0%	0 0.0%	0 0.0%	2 100.0%	2 100.0%
	Master Pengurusan Kejuruteraan	1 2.1%	2 4.3%	25 53.2%	19 40.4%	47 100.0%
	Master Pengurusan Perladangan	0 0.0%	0 0.0%	4 50.0%	4 50.0%	8 100.0%
	Master Pengurusan Sumber Tanah	0 0.0%	1 7.7%	4 30.8%	8 61.5%	13 100.0%
	Master Pengurusan Teknologi Alam Sekitar	0 0.0%	0 0.0%	6 75.0%	2 25.0%	8 100.0%
	Master Perancangan Dan Respons Kecemasan	0 0.0%	1 16.7%	1 16.7%	4 66.7%	6 100.0%
	Master Perubatan Veterinar	0 0.0%	0 0.0%	0 0.0%	1 100.0%	1 100.0%
	Master Sains	7 2.7%	27 10.2%	116 43.9%	114 43.2%	264 100.0%
	Master Sains Komputer	0 0.0%	2 5.7%	21 60.0%	12 34.3%	35 100.0%
	Master Sains Veterinar	0 0.0%	0 0.0%	1 50.0%	1 50.0%	2 100.0%
	Master Sastera	1 4.0%	1 4.0%	8 32.0%	15 60.0%	25 100.0%
	Master Senibina Lanskap	0 0.0%	2 28.6%	3 42.9%	2 28.6%	7 100.0%
	Master Statistik Gunaan	0 0.0%	0 0.0%	5 55.6%	4 44.4%	9 100.0%
	Master Teknologi Makanan	0 0.0%	0 0.0%	7 41.2%	10 58.8%	17 100.0%
	Jumlah	23 2.0%	68 6.0%	438 38.9%	597 53.0%	1126 100.0%

Graduan pengajian siswazah memang telah sedia bekerja semasa mereka menyambung pengajian. Bagaimana pun, terdapat juga graduan Doktor Falsafah yang masih belum bekerja. Ada dalam kalangan mereka yang belum bekerja ini menyatakan bahawa mereka sedang mencari kerja, faktor tanggungjawab keluarga, malah ingin berehat seketika. Dalam kalangan yang mendapat kerja pula, ramai diantaranya bekerja tetap dengan sektor kerajaan dan bertaraf professional. Graduan program pengajian siswazah juga mengakui bahawa kemajuan kerjaya mereka dapat dibantu oleh ilmu yang mereka peroleh melalui pengajian masing-masing. Dari aspek ini, dapat dirumuskan bahawa pengajian siswazah yang ditawarkan oleh SGS masih relevan dengan keperluan semasa.

KESIMPULAN, APLIKASI DAN CADANGAN

Secara keseluruhan laporan Kajian Pengesanan Graduan 2016, kadar kebolehpasaran graduan Universiti Putra Malaysia (UPM) bagi tempoh 4 bulan pertama adalah 76.3%. Mengikut kajian susulan pada bulan Disember 2016 selama dua minggu, kadar kebolehpasaran graduan universiti telah meningkat kepada 83.5%.

Bagi tahun 2016, pihak Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) telah menetapkan 'Petunjuk Aras (Key Performance Indicator –KPI)' kebolehdapatan pekerjaan (Graduate Employability) bagi Universiti Awam (UA) sebanyak 80.0%. Mengikut definisi Graduate Employability Blueprint yang telah dikeluarkan oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT), kadar kebolehdapatan pekerjaan graduan universiti diukur dalam tempoh 6 bulan selepas tamat pengajian. Maka, dapatkan kajian susulan bagi kadar kebolehdapatan pekerjaan graduan universiti telah menca-pai 'Petunjuk Aras (Key Performance Indicator –KPI)' yang ditetapkan oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT).

Cadangan penambahbaikan

- i) Membangunkan soal selidik kajian yang dapat mencakupi keseluruhan keperluan pihak berkepentingan seperti di lampiran H dan bersesuaian dengan kehendak peneraju proses.
- ii) Melaksanakan kajian keperluan pihak berkepentingan terhadap peneraju proses utama.

SYOR:

Ahli Mesyuarat Kajian Semakan Pengurusan (MKSP) dengan segala hormatnya dipohon untuk mengambil maklum Laporan Pihak Berkepentingan bagi tahun 2016.

LAMPIRAN 1A**A. PEJABAT NAIB CANSELOR**

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Malaysia	Pematuhan penggunaan lesen/ Sijil Perakuan Kelayakan Mesin/Jentera
2. Jabatan Alam Sekitar Malaysia	Pematuhan penggunaan lesen mencemar
3. Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia	Pematuhan penggunaan Sijil Perakuan Alat Pemadam Api dan <i>Fire Certificate</i> (FC) bangunan
4. Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT)	Pematuhan Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara (PSPTN)
5 Agensi Kelayakan Malaysia (MQA)	Pematuhan terhadap Kerangka Kelayakan Malaysia (MQF), Kod Amalan Akreditasi Program(COPPA), Kod Amalan Audit Institusi (COPIA), Garis Panduan Amalan Terbaik (GGP), Standard Program (SP) dan Standard
6. Pembekal/ Kontraktor Pengurusan Pelupusan Sisa Terjadual	Pembayaran mengikut jadual
7. Komuniti Setempat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alam sekitar yang selamat dan bersih 2. Maklumat tentang kemudahan pembayaran zakat dan wakaf 3. Mendapat bantuan kewangan dengan segera dan mencukupi dalam memenuhi keperluan kehidupan
8. Ibu bapa/penjaga bakal pelajar	Maklumat kurikulum program yang terkini (program yang telah diakreditasi)
9. Jabatan Audit Negara	Pematuhan kepada keperluan pekeliling dan peraturan kewangan yang berkuat kuasa
10. Syarikat penyiaran (Kerajaan dan Swasta)	Maklumat semasa (daripada aspek bidang kepakaran)
11. Pihak Berkuasa Tempatan (Majlis Perbandaran Subang Jaya (MPSJ), Majlis Perbandaran Kajang (MPKJ), Majlis Perbandaran Sepang (MPS), Pejabat Kesihatan Daerah	Pematuhan terhadap undang-undang tempatan(penggantungan gegantung (<i>bunting</i>), lesen perniagaan, pembuangan sisa domestik, kompaun kesihatan)
12. Biro Aduan Awam	Pematuhan terhadap pengendalian maklum balas pelanggan mengikut peraturan dan jangkamasa yang ditetapkan

13. Dewan Negara dan Dewan Rakyat	Penyediaan jawapan balas kepada pihak Parlimen(sekiranya diperlukan)
14. Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia	Pematuhan terhadap Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah 2009 (Akta 694)
15. Badan Pensijilan	Pematuhan terhadap keperluan standard
16. Lembaga Zakat Selangor (LZS)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pematuhan terhadap pelaksanaan kutipan zakat dan penerima sumbangan 2. Pematuhan perjanjian yang telah ditetapkan di antara UPM sebagai penolong amil dengan pihak LZS
17. Perbadanan Wakaf Selangor(PWS)	Pematuhan perjanjian yang telah ditetapkan di antara UPM sebagai mutawali dengan pihak PWS
Majlis Agama Islam Selangor 18. (MAIS)	Pematuhan terhadap fatwa semasa

**B. PEJABAT TIMBALAN NAIB CANSELOR (AKADEMIK DAN ANTARABANGSA)
– PENGAJIAN PRAUNIVERSITI**

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Kementerian Pendidikan Tinggi(KPT)	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi)
2.Komuniti Setempat	Penginapan, sosial dan ekonomi setempat
3.Ibu bapa/penjaga pelajar/bakal pelajar	Pelajar yang berilmu dan berbakti
4.Media massa	Maklumat semasa (dari segi bidang kepakaran)
5.Penaja	Pencapaian matlamat tajaan melalui penghasilan pelajar yang berilmu dan berbakti
6.Badan akreditasi	Pematuhan piawaian akreditasi

**C. PEJABAT TIMBALAN NAIB CANSELOR (AKADEMIK DAN ANTARABANGSA)
– PENGAJIAN PRASISWAZAH**

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Kementerian Pendidikan Tinggi(KPT)	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi)
2.Komuniti Setempat	Penginapan, sosial dan ekonomi setempat
3.Ibu bapa/penjaga pelajar/bakal pelajar	Graduan yang berilmu dan berbakti
4.Media massa	Maklumat semasa (dari segi bidang kepakaran)
5.Penaja	Pencapaian matlamat tajaan melalui penghasilan graduan yang berilmu dan berbakti
6.Majikan/Alumni	Graduan yang memenuhi ekspektasi majikan dan matlamat <i>Program Educational Outcomes</i> (PEO)
7.Institusi Pengajian Tinggi (IPT) lain	Graduan UPM sebagai pelajar berpotensi untuk melanjutkan pengajian
8.Badan akreditasi	Pematuhan piawaian akreditasi

**D. PEJABAT TIMBALAN NAIB CANSELOR (AKADEMIK DAN ANTARABANGSA)
– PENGAJIAN SISWAZAH**

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Penaja (Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP))	Pulangan pelaburan Kepada pembiayaan pendahuluan
2. Kementerian berkaitan (Kementerian Pendidikan Tinggi(KPT) / Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) /Kementerian Dalam Negeri (KDN))	Menepati <i>Blueprint Pengajian Tinggi</i>
3. Agen	Keuntungan daripada bilangan pelajar
4. Pembiaya Geran	Hasil penyelidikan yang berkualiti

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
5. Majikan	Graduan yang berkualiti
6. Pembuat Dasar	Mencapai hala tuju siswazah
7. Kedutaan	Graduan yang berkualiti di negara luar
8. Kementerian Dalam Negeri KDN)/Jabatan Imigresen Malaysia (JIM)/ <i>Education Malaysia Global Services</i> (EMGS)	Keselamatan Negara
9. Pemeriksa Tesis	Pengiktirafan
10. Penilai Luar Program	Program yang berkualiti
11. UPM Holding (UPM International)	Keuntungan daripada perkhidmatan yang disediakan
12 Media	Berita/maklumat
13. Ibu Bapa/Keluarga	Graduan yang berkualiti dan kebolehpasaran graduan
14. Alumni	Graduan yang berkualiti dan kebolehpasaran graduan
15. Badan <i>Regulatory</i>	Patuh kepada perundangan
16. Badan Akreditasi (<i>Malaysian Qualifications Agency</i> (MQA), <i>Association to Advance Collegiate Schools of Business</i> <i>Advancing</i> (AACSB), <i>Malaysian Veterinary Council</i> (MVC), <i>Malaysian Medical Council</i> (MMC), Lembaga Arkitek Malaysia (LAM)	Pengiktirafan Program

E. PEJABAT TIMBALAN NAIB CANSELOR (PENYELIDIKAN DAN INOVASI)

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Pemegang taruh - Kementerian Pendidikan Tinggi	<ul style="list-style-type: none"> 1. Memenuhi Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara (PSPTN)/Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi) 2. Pulangan pelaburan (<i>Return of Investment ROI</i>) daripada hasil penyelidikan yang dikomersilkan
2. Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI)	Hasil penyelidikan yang mampu dikomersilkan di bawah program <i>Malaysia Commercialisation Year</i> dan lain-lain
3. Orang awam / Komuniti / Negara(Pembayar cukai)	<ul style="list-style-type: none"> 1. Menggunakan hasil penyelidikan yang telah dikomersilkan 2. Pakej edu-pelancongan yang berkualiti 3. Menyediakan fasiliti dan perkhidmatan penginapan yang kondusif di Pusat Sains Marin
4. Media massa	Mendapatkan maklumat semasa (dari segi bidang kepakaran dan teknologi UPM)
5. Penaja geran	Pencapaian matlamat tajaan melalui hasil penyelidikan (penerbitan, produk, teknologi, perundingan dan pemindahan teknologi)
6. Industri / <i>Licensee</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Hasil penyelidikan untuk dikomersilkan 2. Kepakaran penyelidik bagi kerja perundingan
7. Agensi Luar / Institusi Pengajian Tinggi (IPT) lain	<ul style="list-style-type: none"> 1. Kerjasama penyelidikan 2. Pemindahan teknologi dan perundingan 3. Kepakaran pengurusan pengkomersilan 4. Menyediakan peluang latihan industry
8. Pelanggan Perkhidmatan Makmal(industri /pelajar)	Hasil pengujian makmal yang tepat dan berkualiti
9. Badan akreditasi	Mematuhi piawaian Jabatan Standard Malaysia
10. Pembekal	Peluang peniagaan Proses kewangan yang cepat dan mudah

F. PEJABAT TIMBALAN NAIB CANSELOR (HAL EHWAL PELAJAR DAN ALUMNI)

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
Bahagian Hal Ehwal Pelajar (BHEP)	
:	
1. Pembekal	1. Bayaran yang cepat 2. Menyediakan perkhidmatan/bekalan yang berkualiti
2. Penjaga	Jaminan keselamatan
3. Agensi luar	Menyokong pelaksanaan aktiviti pelajar
4. Kementerian Pengajian Tinggi (KPT)	Mencapai sasaran kemahiran insaniah pelajar yang ditetapkan
5. Badan <i>Regulatory</i> - AUKU	Pematuhan dasar dan polisi pelajar
6. Netizen/Media Sosial	Memaklumkan berita terkini
7. Alumni	Penglibatan dan sumbangan Alumni dalam aktiviti pelajar
8. Badan Pensijilan	Pematuhan pelaksanaan standard
Kolej:	
9. Penjaga	Pendaftaran penginapan yang cepat
10. Masyarakat setempat	Kemudahan dan penginapan yang sempurna
11. Pembekal	Pembayaran mengikut jadual
12. PJS Development Sdn. Bhd (PJSD)	UPM dapat mengisi kuota kekosongan bilik yang sedia ada
13. UPM Holding	UPM dapat mengisi kuota kekosongan bilik yang sedia ada
14. Badan <i>Regulatory</i> - AUKU	Pematuhan terhadap Perintah Tetap Kolej Kediaman Tahun 2015
15. Netizen/Media Sosial	Mendapat maklumat dan hebahan publisiti tentang penginapan dan kemudahan yang Disediakan

Pusat Pembangunan Keusahawanan dan Kebolehpasaran Graduan (CEM) :	
16. Kementerian Pengajian Tinggi (KPT)	Mencapai sasaran keusahawanan dan kebolehpasaran graduan yang ditetapkan
17. Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM)	Pendaftaran syarikat pelajar
18. <i>Government Linked Company (GLC)</i>	Menyokong peluang keusahawanan, jaringan industri dan kebolehpasaran graduan
19. Agensi Swasta	Menyokong peluang keusahawanan, jaringan industri dan kebolehpasaran graduan
Bahagian Kaunseling Universiti :	
20. Lembaga Kaunselor Malaysia	Pendaftaran perakuan kaunselor
Pusat Alumni :	
21. Persatuan Alumni	Menyokong jaringan alumni
22. Yayasan Pak Rashid (YPR)	Menyediakan basiswa pelajar
23. Alumni	Menyokong aktiviti universiti
24. Agensi luar	Sumbangan penajaan
Pusat Sukan :	
25. Majlis Sukan Negara (MSN)	Menyokong penglibatan atlet kebangsaan
26. Kementerian Pengajian Tinggi (KPT)	Menyokong dasar sukan negara dan dasar pembangunan sukan IPT
27. <i>Public</i>	Pengurusan fasiliti sukan yang berkualiti

G. PEJABAT TIMBALAN NAIB CANSELOR (JARINGAN INDUSTRI DAN MASYARAKAT)

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Industri	Memerlukan kepakaran/prasarana/kaedah
2.Komuniti	Memerlukan kepakaran/prasarana/kaedah
3.Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) Malaysia	Memerlukan kepakaran/prasarana/kaedah

H. ENTITI SOKONGAN

1. PEJABAT PENDAFTAR

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Kementerian Pendidikan Tinggi	Pematuhan terhadap Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara (PSPTN)/Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi)
2. Jabatan Perkhidmatan Awam	Pematuhan terhadap dasar dan pekeliling
3. Universiti Awam	Jaringan dan kerjasama hal-hal berkaitan sumber manusia
4. Kesatuan dan Persatuan Pekerja	1. Menjaga kebijakan dan kesejahteraan staf 2. Memberikan peluang-peluang laluan kerjaya kepada staf
5. Arkib Negara Malaysia	Kepatuhan kepada Akta Arkib Negara (Akta 629)
6. Akademi Kepimpinan Pendidikan Tinggi (AKEPT)	1. Menyediakan peserta bagi program-program kepimpinan yang dianjurkan 2. Jaringan dan kerjasama dalam pelaksanaan program dan pengurusan bakat university.
7. Pejabat Ketua Pegawai Keselamatan Kerajaan Malaysia(CGSO)	Pematuhan kepada Arahan Keselamatan Negara
8. Komuniti Akademia Dalam dan Luar Negara	Peluang perjawatan di UPM
9. Pembekal (Pakaian Seragam, Alat Pejabat)	Pembayaran yang cekap bagi perkhidmatan yang diberi
10. Pakar Runding Latihan	Peluang bekerjasama dalam pelaksanaan program latihan
11. Orang Awam	Peluang perjawatan di UPM
12. Pesara/waris	Kebajikan dan peluang memberikan khidmat
13. Hospital/klinik panel	1. Pembayaran yang segera 2. Rujukan rekod kesihatan pesakit

2. PEJABAT BURSAR

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Jabatan Audit Negara	Mengemukakan laporan kewangan Universiti untuk diaudit bagi memastikan pengurusan kewangan Universiti dibuat secara cekap dan teratur
2. Kementerian Kewangan	Mengemukakan permohonan bajet untuk mendapatkan peruntukan geran kerajaan bagi belanja mengurus dan pembangunan
3. Pembekal	Bayaran tuntutan diproses mengikut jadual dan tempoh yang ditetapkan

3. PEJABAT PEMBANGUNAN DAN PENGURUSAN ASET

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Suruhanjaya Tenaga	Mematuhi peraturan yang berkaitan
2. Pihak Berkuasa Tempatan (Majlis Perbandaran, SYABAS TNB, Bomba)	Mematuhi peraturan yang berkaitan

4. BAHAGIAN KESELAMATAN

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Orang Awam	Keselamatan diri dan harta benda terjamin Mendapat persekitaran keselamatan yang lestari

5. PUSAT PEMBANGUNAN MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT)	Mendapat perkhidmatan ICT dalam merealisasikan Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara (PSPTN)/Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi)
2.Komuniti Setempat	Jalinan kerjasama dengan komuniti (sekolah, Rumah Kebajikan) dalam perkongsian Teknologi dan kepakaran ICT
3.Jaringan Industri	Jalinan kerjasama dengan Industri dalam perkongsian teknologi dan kepakaran ICT
4.Ibu bapa/penjaga pelajar/bakal pelajar	Perkhidmatan ICT dalam menghasilkan graduan yang berilmu dan berbakti
5.Media massa	Perkhidmatan ICT dalam menyebarkan maklumat semasa universiti
6.Institusi Pengajian Tinggi (IPT) lain	Perkongsian teknologi dan kepakaran ICT
7.Kementerian/agensi lain	Mendapat maklumat dan perkhidmatan ICT

6. PUSAT ISLAM

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Orang Awam	Mendapatkan perkhidmatan daripada Pusat Islam (Imam, Pembaca Doa, Pengurusan Jenazah, Penggunaan Dewan dan masjid, Tenaga Pengajar, Berceramah, Khidmat nasihat)
2.Kariah Serdang	<ol style="list-style-type: none"> Mendapatkan perkhidmatan daripada Pusat Islam(Imam, Pembaca Doa, pengurusan jenazah, penggunaan dewan dan masjid, Tenaga Pengajar, berceramah, khidmat nasihat) Penganjuran aktiviti komuniti bersama
3.Jabatan Agama Islam Selangor	Kepatuhan terhadap penggunaan teks khutbah yang disediakan
4.Jabatan Agama Islam Sarawak	

7. PUSAT KEBUDAYAAN DAN KESENIAN SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Pengguna Dewan (Agensi Kerajaan/Kementerian/ Badan Bukan kerajaan (NGO)/ Universiti Awam/ Institusi Pengajian Tinggi Swasta)	Fasiliti dan kemudahan/siaraya yang terbaik dan mencukupi
2.Penggiat Seni/Tokoh Budaya/ Artis/Penari/Pemuzik	Ruang dan kemudahan sesuai

8. PUSAT KESIHATAN UNIVERSITI

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Pelanggan Awam/Komuniti Setempat	<ul style="list-style-type: none"> 1. Mendapat perkhidmatan rawatan perubatan dan pergigian yang berkualiti 2. Mendapatkan perkhidmatan <i>standby indoor/outdoor</i> 3. Mendapatkan latihan Perawatan Asas Kecemasan dan CPR 4. Mendapatkan maklumat dan informasi berkenaan kesihatan 5. Mendapatkan layanan yang cemerlang dan efisien
2.Vendor/Pembekal	<ul style="list-style-type: none"> 1. Bayaran yang cepat dan tepat 2. Peluang perniagaan yang luas
3.Kementerian Kesihatan Malaysia	Mematuhi akta/pekeliling/garis panduan yang telah ditetapkan (Cth: Akta Racun dan Ubat)

9. PERPUSTAKAAN SULTAN ABDUL SAMAD

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK
Organisasi	
1.Kementerian Pendidikan Tinggi	Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara (PSPTN)/Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi)
2.Perpustakaan Institusi Pengajian Tinggi (IPT) dan institusi di Malaysia yang telah menandatangani Memorandum Persefahaman	Kerjasama dalam perkongsian sumber maklumat di kalangan perpustakaan
3.Badan akreditasi	Memenuhi keperluan badan berkenaan dalam kursus profesional
4.Alumni/Orang Awam	Mendapatkan maklumat dan kemudahan yang diperlukan

10. TAMAN PERTANIAN UNIVERSITI

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK
Organisasi	
1. Badan Perundangan / Badan Akreditasi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mematuhi arahan dibawah Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (PPKKP, UPM) 2. Memenuhi keperluan <i>Malaysian Good Agricultural Practices</i> (MyGAP) 3. Mematuhi kriteria bagi Skim Pengesahan Bahan Tanaman (SPBT) 4. Pematuhan ke atas Akta Racun dan Makhluk Perosak
2. Komuniti setempat dan orang awam	Mendapatkan perkhidmatan (seperti Bukit Ekspo, Ekuin, Hiasan) dan penyampaian maklumat/informasi pertanian
3. Pembekal	Proses perolehan yang cekap dan efisin (spt: bekalan dan sisa pepejal)

11. PEJABAT PENASIHAT UNDANG-UNDANG

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1. Pihak Berkuasa Universiti dan Pusat Tanggungjawab	Khidmat nasihat undang-undang

12. FAKULTI PERUBATAN VETERINAR

Pihak Berkepentingan	Keperluan Relevan Mereka Terhadap SPK Organisasi
1.Kementerian Pendidikan Tinggi	Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara (PSPTN)/Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi) yang dipenuhi
2.Komuniti Setempat	1. Servis diagnostik dan perubatan yang berkualiti 2. <i>Public education</i>
3.Ibu bapa/penjaga pelajar/bakal pelajar	Graduan yang berilmu dan berbakti
4.Media massa	Maklumat semasa (dari segi bidang kepakaran)
5.Penaja	Pencapaian matlamat tajaan melalui penghasilan graduan yang berilmu dan berbakti
6.Majikan/Alumni	Graduan yang memenuhi ekspektasi majikan dan matlamat <i>Day One Compentacy</i>
7.Institusi Pengajian Tinggi (IPT) lain	Graduan UPM sebagai pelajar berpotensi untuk melanjutkan pengajian
8.Badan akreditasi	Pematuhan piawaian akreditasi
9.Klien	Perkhidmatan berkualiti